

УКРАЇНА
ВЕЛИКОДОЛИНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
XII сесія VIII скликання

КОПІЯ

РІШЕННЯ

30 листопада 2021 року

№ 449-VIII

Про затвердження Програми регулювання чисельності безпритульних тварин на території Великодолинської селищної ради Одеського району Одеської області гуманними методами на 2022-2025 роки

На підставі статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», керуючись Законом України «Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства», приймаючи до уваги рекомендації постійної комісії селищної ради з питань фінансів, бюджету, комунальної власності, планування соціально-економічного розвитку та інвестицій, Великодолинська селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму регулювання чисельності безпритульних тварин на території Великодолинської селищної ради Одеського району Одеської області гуманними методами на 2022-2025 роки (додається).

2. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію селищної ради з питань фінансів, бюджету, комунальної власності, планування соціально-економічного розвитку та інвестицій.

Селищний голова

Микола ЛУК'ЯНЧУК

I. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ:

1	Ініціатор розроблення програми	Комісія селищної ради з питань фінансів, бюджету, комунальної власності, планування соціально-економічного розвитку та інвестицій.
2	Законодавча база, дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Закони України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про ветеринарну медицину», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «Про захист населення від інфекційних хвороб», наказів Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 438 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках» та від 15.10.2010 № 439 «Про затвердження Положення про притулок для тварин», наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 28.09.2010 № 425 «Про затвердження Порядку проведення заходів, необхідних для скорочення чисельності тварин, які становлять небезпеку»
3	Розробник програми	Комісія селищної ради з питань фінансів, бюджету, комунальної власності, планування соціально-економічного розвитку та інвестицій.
4	Співрозробники програми	-
5	Відповідальні виконавці програми	Фінансовий відділ Великодолинської селищної ради Одеського району Одеської області
6	Головний розпорядник бюджетних коштів	Виконавчий комітет Великодолинської селищної ради Одеського району Одеської області
7	Учасники програми	-
8	Термін реалізації програми	2022-2025 роки
9	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Місцевий бюджет
10	Прогнозні обсяги фінансування	100 тис. грн.

ПРОГРАМА

регулювання чисельності безпритульних тварин на території Великодолинської селищної ради гуманними методами на 2022-2025 роки

ПОЯСНЕННЯ ТА ПОСИЛАННЯ НА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про ветеринарну медицину», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «Про захист населення від інфекційних хвороб», наказів Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 438 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках» та від 15.10.2010 № 439 «Про затвердження Положення про притулок для тварин», наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 28.09.2010 № 425 «Про затвердження Порядку проведення заходів, необхідних для скорочення чисельності тварин, які становлять небезпеку»

Популяція безпритульних тварин поповнюється за рахунок:

- тварин, які мали власника, але були загублені, залишені з ініціативи власника на вулиці, покинуті в місцях несанкціонованого продажу тощо. Слід зазначити, що подібні явища мають місце внаслідок неконтрольованого та безвідповідального розмноження домашніх тварин;
- розмноження існуючих безпритульних тварин (одна самка в рік народжує 8-12 цуценят);
- безпритульних тварин, які мігрували з приміських районів на так звані «вільні території».

Як доводить світовий досвід, масове знищення тварин не вирішує проблеми зменшення їх чисельності, сприяє створенню неконтрольованої ситуації з чисельністю безпритульних тварин, є найбільш неефективним та економічно витратним методом її регулювання та провокує ескалацію жорстокості в суспільстві.

Найбільш ефективним шляхом регулювання чисельності безпритульних тварин є реалізація засобів запобігання неконтрольованому розмноженню тварин, здійснювана місцевою владою за участю громадських організацій.

Засобами такого запобігання є:

- стерилізація безпритульних собак та котів, а також їх вакцинація;
- пільгова стерилізація тварин, що мають власника, для соціально вразливих верств населення (з низьким рівнем доходу – пенсіонери, інваліди тощо), заходи з заохочення стерилізації;
- просвітницька робота з населенням (публікації).

Очікувані результати виконання Програми:

У результаті виконання Програми очікується:

- Зменшення чисельності безпритульних тварин.
- Підвищення рівня безпеки і комфортності середовища існування людини та тварин.
- Забезпечення суспільного спокою і підвищення моральності.
- Зниження витрат на епідеміологічні заходи й лікування населення.
- Зменшення засмічення довкілля продуктами життєдіяльності тварин і зниження витрат відповідних комунальних служб.
- Зниження аварійності на дорогах.
- Забезпечення ефективного використання бюджетних коштів на заходи щодо регулювання чисельності безпритульних тварин.
- Формування гуманного ставлення до тварин, що знаходяться поруч з людиною.

1. Загальні положення:

1.1. Програма регулювання чисельності безпритульних тварин на території Великодолинської селищної ради на 2022-2025 роки (надалі – Програма) визначає правові, організаційні і фінансові основи відносин щодо регулювання чисельності безпритульних тварин у Великодолинській територіальній громаді, забезпечує участь фізичних осіб та громадських організацій у виконанні заходів, спрямованих на регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами способом біостерилізації.

1.2. Програма розроблена відповідно до Законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про ветеринарну медицину», «Про благоустрій населених пунктів».

1.3. Програма поширює свою дію лише на безпритульних тварин, тобто тварин, що залишились без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем, у тому числі на тварин, незалежно від породи, належності та призначення, що мають нашійники з номерними знаками і намордники, але знаходяться без власника на вулицях, ринках, у дворах та інших громадських місцях.

1.4. Реалізація Програми повинна здійснюватися виключно гуманними методами, що виключають жорстоке поводження з тваринами, відповідно до законодавства України.

1.5. Евтаназію тварин можливо застосовувати тільки у двох випадках:

1.5.1. За наявності письмового висновку ветеринарного лікаря у разі невиліковної хвороби тварини.

1.5.2. За наявності порушень у поведінці тварини, які є незворотними і не підлягають змінам, та встановлені виключно ветеринарним лікарем.

1.6. Дія Програми передбачається протягом 2022-2025 років на території Великодолинської територіальної громади.

1.7. Терміни і поняття у Програмі вживаються в такому значенні:

гуманне ставлення до тварин – дії, що відповідають вимогам захисту тварин від жорстокого поводження і передбачають доброзичливе ставлення до тварин, поліпшення якості їх життя тощо;

безпритульні тварини – собаки та коти, які не мають власника;

притулок для тварин – спеціально обладнані території або приміщення, що обліковуються за громадською організацією (комунальним підприємством), призначені для утримання безпритульних тварин і мають відповідні дозволи санітарних і ветеринарних служб;

ідентифікація тварин – присвоєння тварині особистого ідентифікаційного номера;

облік безпритульних тварин – процес визначення та максимального збирання ознак та первинних даних, що притаманні чи безпосередньо стосуються безпритульної тварини.;

карантинний майданчик – спеціально обладнані приміщення або частини приміщень, призначені для тимчасового утримання домашніх тварин у разі їх відловлювання чи тимчасової ізоляції;

жорстоке поводження з тваринами – поводження з тваринами із застосуванням насильницьких методів, а також нацькування однієї тварини на іншу, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів; утримання тварин в умовах, які не відповідають фізіологічним та видовим особливостям;

собаки, що визнані небезпечними – собаки, які вже проявили неспровоковану агресію до людей і тварин, що підтверджено відповідним протоколом (актом), складеним згідно з вимогами законодавства України;

собаки (коти) загублені і покинуті – це одинокі, зазвичай породисті тварини, що мали господаря і дім, але з різних причин їх втратили;

собаки спадково вуличні – це переважно безпородні тварини, що живуть зграями більш-менш постійного складу на визначеній ними території (будівельні майданчики, двори і тощо), що забезпечує їх необхідними для життя умовами. Ці тварини утворили складну саморегульовану систему – популяцію, найменшою ланкою якої є зграя. За століття популяція

виробила природні механізми боротьби за своє існування із зовнішнім факторним тиском: конкурентами, хворобами тощо. Без урахування цієї обставини неможливо впливати на процеси, що відбуваються при взаємодії популяції тварин та людського суспільства;

спровокована агресія – агресивна поведінка собаки, викликана навмисними діями людини;

шкода, заподіяна людині внаслідок агресивної або непередбачуваної дії тварини – шкода, яка призвела до погіршення фізичного або психічного здоров'я людини, ушкодження майна, якщо існує причинно-наслідковий зв'язок між дією цієї тварини і заподіяною шкодою.

2. Опис проблеми і обґрунтування необхідності прийняття Програми:

У зв'язку з великою чисельністю безпритульних тварин, неналежний догляд за домашніми тваринами призводять до того, що кількість таких тварин щорічно та безконтрольно збільшується, вони хворіють інфекційними хворобами і, насамперед, сказом.

Великодолинська селищна рада постійно проводить заходи з відлову та стерилізації безпритульних тварин на території громади, але чисельність безпритульних тварини постійно збільшується. Вони і далі є носіями великої кількості захворювань, спільних для тварин і людей (сказ, лептоспіроз, паразитарні захворювання). Велика кількість безпритульних тварин призводить до погіршення санітарно-епідеміологічного стану громади, якості життя мешканців і гостей, загибелі тварин та жорстокого поводження з ними.

Щороку від мешканців громади та представників різних організацій поступають звернення з проханням провести відлов безпритульних тварин. На всі звернення селищна рада реагує та постійно вживає заходи.

Аналіз ситуації у сфері поводження з безпритульними тваринами дає можливість зробити висновок, що система регулювання чисельності безпритульних тварин способом їхнього винищування протизаконна, негуманна, фінансово витратна і неефективна.

У результаті вивчення практичного досвіду європейських країн і інших міст України у цій сфері слід зробити висновок, що найбільш ефективним і науково підтвердженим методом зменшення чисельності безпритульних тварин є метод біостерилізації. За цим методом безпритульні тварини після відлову не знищуються, а доставляються до притулку, де тварини стерилізуються, отримують щеплення від сказу, обробляються від паразитів та відпускаються на колишнє місце мешкання.

Окрім цього, стерилізовані тварини, які повертаються до попереднього місця перебування, **мають бути візуально ідентифіковані.**

Серед інших важливих аргументів на користь прийняття цієї Програми потрібно виділити такі:

1) організаційно-економічні: відсутні притулки, відсутнє фінансове забезпечення питань відлову та утримання безпритульних тварин у притулку, не передбачені видатки на проведення обліку, ідентифікації і супроводу безпритульних тварин, на проведення тематичних інформаційно-просвітницьких заходів тощо.

2) виробничо-технічні: відсутня комунальна виробничо-технічна база ветеринарного обслуговування і післяопераційного утримання безпритульних тварин, транспортування, введення сучасних гуманних методів їх знерухомлення та відлову.

Таким чином, з врахуванням ситуації, що склалась у сфері поводження з безпритульними тваринами, виникла нагальна необхідність принципово вирішувати проблему шляхом прийняття цієї Програми.

3. Мета і завдання Програми:

3.1. Основною метою Програми є зменшення кількості безпритульних тварин на основі гуманного та відповідального ставлення до них, забезпечення громадського контролю за дотриманням правил утримання тварин та прийняттям рішень щодо здійснення евтаназії

тварин, вживання заходів щодо охорони тваринного світу і створення більш комфортних умов для життя людей.

3.2. Для досягнення поставленої мети передбачається виконання таких завдань:

3.2.1. Виконання заходів з відлову, стерилізації, щеплення, профілактичних обробок безпритульних тварин.

4. Способи та засоби розв'язання проблеми:

4.1. Програма виконується способом організації відлову безпритульних тварин із застосуванням нової методики біостерилізації та сучасної технічної бази.

4.2. Відлов, стерилізацію з післяопераційним періодом, щеплення, профілактичні обробки та повернення безпритульних тварин на місце мешкання здійснюється за рахунок коштів Великодолинської селищної ради.

4.3. Відлову підлягають всі без винятку безпритульні тварини. Не підлягають відлову тварини, які раніше були стерилізовані та повернені до попереднього місця мешкання і візуально ідентифіковані.

4.4. Відлов безпритульних тварин проводиться з 5-ї до 7-ї години або після 20-ї години (влітку – після 22-ї години) самостійно або за заявкою фізичних осіб, які проживають на відповідній території.

4.5. Відлов тварин може здійснюватись будь-якими незабороненими засобами і методами з дотриманням принципів моралі. У разі потреби працівник служби відлову зобов'язаний надавати тваринам першу допомогу. Цуценята повинні відловлюватися і доставлятися разом із самкою.

5. Очікувані результати виконання Програми:

5.1. У результаті виконання Програми очікується:

5.1.1. Зменшення чисельності безпритульних тварин.

5.1.2. Підвищення рівня безпеки і комфортності середовища існування людини та тварин.

5.1.3. Забезпечення суспільного спокою і підвищення моральності.

5.1.4. Зниження витрат на епідеміологічні заходи й лікування населення.

5.1.5. Зменшення засмічення довкілля продуктами життєдіяльності тварин і зниження витрат відповідних комунальних служб.

5.1.6. Зниження аварійності на дорогах.

5.1.7. Забезпечення ефективного використання бюджетних коштів на заходи щодо регулювання чисельності безпритульних тварин.

5.1.8. Формування гуманного ставлення до тварин, що знаходяться поруч з людиною.

Селищний голова

Микола ЛУК'ЯНЧУК

Перелік заходів і завдань Програми, ресурсне забезпечення програми

Назва завдань, заходів	Виконавці програми	Джерела фінансування	Потреба в коштах
Зменшення чисельності безпритульних тварин - відлов, стерилізація та повернення на колишнє місце мешкання безпритульних тварин	Виконавчий комітет	Місцевий бюджет	100 тис. грн.
Вакцинація від сказу безпритульних тварин		Місцевий бюджет	
Стерилізація тварин, що мають власника із соціально вразливих верств населення (з низьким рівнем доходу – пенсіонери, інваліди тощо)		Місцевий бюджет	
Всього:			

Селищний голова

Микола ЛУК'ЯНЧУК